

ÖĞRENCİLERİN DERS ÇALIŞMA SORUMLULUKLARINI ALMALARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Giriş : <>

Bir zamanlar küçük bir kasabada güzel mi güzel bir kız yaşarmış. Kız o kadar güzelmış ki kasabada ki herkes onunla evlenmek istermiş. Kızı isteyen çokmuş kasabanın doktoru, avukatı, esnafı... kimler istememiş ki. Ama güzel kız hiç birisini kabul etmemiş. Bu küçük kasabada birde genç yakışıklı biri varmış. Genç adam güzel kızın evinin önünden geçerken güzel kızı görmüş. Görür görmez bu güzellik karşısında vurulmuşa dönmüş. Hani anlatılanlar kadar da varmış. Artık günler onun için çok uzunmuş. Her yerde güzel kızın hayalini görüyor bir türlü aklından çıkaramıyormuş. Yani sizin anlayacağınız genç adam sıril sıklam aşık olmuş. Artık dayanacak hali kalmayınca durumu annesine çitlatmış. Annesi hemen kolları sıvamış ve kızını istemeye gitmişler. Gitmişler gitmesine ama kızın cevabı diğer adaylara olduğu gibi "hayır" olmuş Genç adam hayal kırıklığına uğramış, yemeden içmeden kesilmiş, geceleri uyku tutmaz olmuş. Annesinin de yoğun baskısıyla o kasabadan göçmüşler. Civardaki başka bir kasabaya yerleşmişler. Zamanla genç adamın yaraları küllenmiş. Başka birisini bulmuş. Evlenmiş, çoluk çocuğa karışmış. Derken günlerden bir gün genç adamın yolu eski kasabalarına düşmüş kasabada gezinirken maziyi yad etmiş. Şöyle bir nostalji yapmış hazır buralara kadar gelmişken şu bizim kıza ne oldu ne olmadı bir bakayım, demiş. Kızın evinin önüne kadar gelmiş. Tam o sırada kızın evinden kısa boylu şişman kel kafalı bir adam çıkmaktaymış kızda onunla beraber çıkmış. Onu yolcu ettikten sonra eve girmek üzereymiş ki genç adam kızı kapıda yakalamış. "Merhaba" demiş, kendisini tanıtmış. Ve merakla az önce evden çıkan adamın kim olduğunu sormuş. Kız "kocam" diye cevap vermiş. Genç adam şaşırarak "hani" demiş "bir zamanlar seni kimler kimler istemişti de varmamıştın. Şimdi nasıl oldu da böyle birisiyle evlendin.

Kız hiçbir şey söylemeden genç adamı arka bahçeye davet etmiş. Evin arka bahçesi renk renk çeşit çeşit güllerle dolu adeta bir cennetmiş. Bahçenin tam orta yerinde inceden bir patika uzanıyormuş Güzel kız genç adama dönmüş ve demiş ki "Şimdi senden bu bahçeden bir gül koparmanı istiyorum, koparacağın gül bu bahçenin en güzel gülü olmalı lakin şu patikada yürürken bir daha geri dönmeyeceksin. Genç adam işe koyulmuş. Bahçeye girmiş güllerin arasında dolaşmaya başlamış. Hemen yanında beyaz gonca bir gül görmüş onu almak için uzanmış. Tam alacakken az ileride kırmızı parlak bir gül görmüş, ona doğru yaklaşmış uzanmış, derken az ileride başka daha güzel bir gül görmüş. Bu şekilde bahçenin sonuna kadar gelmiş. Bir de bakmış ki bahçenin sonundaki solmuş koca güle mecbur kalmış. O gülü koparıp ve kıza getirmiş. Kız gülü almış ve demiş ki : "İşte hayat böyle dönülmez seçimlerden ibarettir. Bazen senin için hangisinin iyi olduğunu bilemeden kaçırırsın güzellikleri."

<>

Evet çocuklar hayat seçimlerden ibarettir. Biz insanlar her an seçim yaparız. Farkında olsak da olmasak da yaptığımız seçimlerle hayatımıza yön veririz. Dolayısıyla yaptığımız seçimlerin sonucunu üstlenmek zorunda kalırız.

Herkesin her an için kafasında bir davranış sıralaması vardır.

<>

Şu Anda Sizler Sıranızda Otururken Kafanızda olanlar :

Bu sıralama da size en cazip en akılcıca en iyi gelen seçeneği en başa koyar ve onu seçersiniz. Size en cazip gelen 1. Seçenek olmazsa 2. ye geçersiniz. Yani eğer yanınızdaki arkadaşınızla konuşamıyorsanız ki genelde ben buna izin vermem 2. Seçeneği tercih eder dersiniz. O da olmazsa 3. Seçeneği tercih eder evdeki çorbayı düşlersiniz.

<<Öğretmen daha sonra aşağıdaki hikayeyi anlatır.>>

Genç delikanlı çok hiddetlenmişti, zaten o gün havasında da değildi derste öğretmen onu tahtaya kaldırmış bir takım sorular sormuş oda bilememişti. Haliyle kendi tabiriyle "sınıfa madara olmuş karizmayı çizdirmişti." Acelesi vardı eve yetişmek istiyordu. Her zaman okuldan eve gittiği yol daracık bir yoldu. Yolda yaşlı iki adam yavaş yavaş yürüyorlardı.

Adamları geçmek için oradan denedi olmadı, buradan denedi olmadı sonunda sinirlendi ve yaşlı adamları itekleyerek geçti. Yaşlı adamlardan birisi dengesini kaybedip yere yuvarlanıverdi. Genç şaşkınlık ve endişeyle baktı yere düşen adama. Eyvah dedi şimdi bir fırça da buradan yiyeceğiz. Yaşlı adamın sözü düşündürücüydü “Beni itekledin mutlaka haklı bir sebebi olmalı. Şimdi bana söyler misin beni neden itekledin.”

<>

Yaşlı adam her davranışın altında kendine göre haklı bir sebep olduğunu biliyordu. Ben şunu biliyorum ki herkesin yaptığı seçim en iyisidir. Size en akıllıca en cazip gelen sizin yaptığınızdır. Sizler kendi aranızda konuşuyorsanız gerçekten önemli ve söylemeye değer bir şeyleriniz olduğu için konuşuyorsunuzdur. Lakin bazen bizim için daha iyi olabilecek bir seçenek varken onu görmez ve yalnızca kafamızdaki seçeneklere bağlı kalarak hareket ederiz.

<>

Sınav Haftası Kafanızda Olanlar

<>

Simdi sizinle bir oyun oynayacağız tahtaya beş tane gönüllü istiyorum. (gönüllü öğrenciler tahtaya dizilirler. Öğretmen sınıfa döner ve bir gönüllü daha seçer daha sonra) oyunumuz şu tahtadaki arkadaşlarınız robot taklidi yapacaklar tıpkı birer robot gibi hareket edecekler oturmaları kalkmaları yürümeleri tıpkı bir robot gibi olacak. Diğer gönüllü arkadaşınızsa onlara bir takım direktifler verecek mesela: Ahmet masaya doğru yürü. Veli kolunu kaldır. Zeki başını kaşı...vs

Etkinlik bu şekilde 3-5 dakika kadar sürdükten sonra eğer zaman kaldıysa bir gurupla daha yapılır. Daha sonra her kes yerine oturtulur ve öğretmen sınıfa dönerek şu soruları sorar. Ve tartışma başlatır.

- Robot rolündeki arkadaşlarınızın kendi davranışlarıyla ilgili olarak herhangi bir seçme özgürlüğü var mıydı? Niçin?
- İnsanların kendi davranışlarıyla ilgili olarak seçme özgürlüğü var mıdır? Yada insanlar her zaman başkalarını istediği gibi davranmak zorunda mıdır?
- Birinin sizden istediği biçimde davranmadığınız bir yaşantınızı hatırlıyor musunuz? Evet ise bu sizin kendi davranışlarınızı seçme özgürlüğünüz olduğu anlamına gelir mi? (Bu etkinlik aracılığıyla öğrenci her bir davranışının bir seçim olduğunun farkına varır ve kendi davranışlarının sorumluluğunu daha fazla duyar.)

<<“Şimdi gelelim sizlerin sorumluluklarına” deyip ek1’de ki formlar dağıtılarak öğrencilerin doldurmaları sağlanır.>

Gördüğüm kadarıyla bir öğrenci olarak hepinizin ortak sorumluluklarından bir tanesi de dersinize çalışmak.

Şimdi gelelim hepinizin ortak sorumluluğu olan “Ders Çalışmaya Başlamak” için verilen savaşımlara.

Eğer hayatınızla ilgili sorumluluğu dış şartlara ve olaylara bırakırsanız, çalışmanızı ve başarınızı engelleyecek birçok sebebiniz olacaktır.

- Çocuklar bilir misiniz? Bir ağaca kaç şekilde çıkılır?

Cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır.

Bir ağaca çıkmanın iki yolu vardır.

1. Yol: Ağaca merdiveni dayarsınız ve çıkarsınız
2. Yol: Geçersiniz bir fidanın üzerine oturursunuz, onun ağaç olmasını beklersiniz. Eğer havalarda güzel gider, yeterince yağmur yağar, güneş açarsa, keçiler koyunlar gelip

ağacınızın yapraklarını yemezlerse, haşereler ağacınızın köklerine dokunmazlarsa o ağaç büyür ve sizde o ağacın üzerine çıkmış olursunuz.

Evet, çocuklar ders çalışmaya başlamak için havaların yeterince iyi olmasını beklerseniz o gün televizyonda hiç film olmamasını beklerseniz. Daha çok beklerseniz Bir gün anne-babanız duymak istemediğiniz bir söz söyledi diye, bir gün hocanızla aranızda istenmeyen bir diyalog geçti diye, bir başka gün teklif ettiğiniz kız sizi reddetti diye yada canınız sıkın diye, bir başka gün kötü hava içinizi kararttı diye, bir diğer gün arkadaşlar bir yere gitmeyi teklif etti diye....vesaire vesaire. Bu listeyi sayfalarca uzatmak mümkün.

Eğer çalışmaya başlamak için dış koşullara bakarsanız hiçbir zaman başlayamazsınız. İçten denetimli olacaksınız. Çalışmaya başlamak için yalnızca "Gerçekten İsteyin"

Diyelim ki isteğinizi de bir yerlerden temin ettiniz ve çalışmaya başladınız. Her şey bu kadar mı? Hayır. Asıl mesele bundan sonra. Bin bir zorlukla başladığınız çalışmayı sürdürmek daha zor. Kendimden de biliyorum ki; çalışmaya başladıktan bir süre sonra zihniniz dağılacak ve derse ara vereceksiniz. Peki bunun sebepleri nelerdir.

Çalışmayı sürdürmek

Dikkatin dağılması sebebiyle çalışma veriminin düşmesi, hem ders başında geçen sürenin uzamasına hem de diğer zevkli etkinliklere daha az zaman ayırmaya yol açar. Dikkatin dağılmasına ve zihnin başka şeylerle uğraşmasına yol açan sebepler içten veya dıştan kaynaklanır.

İç sebepler:

1- İç sebeplerden ilki hayal kurmaktır. Çalışmayı engelleyen ve dikkati dağıtan en önemli etkenlerden biridir. Çalışmaya başladığınızda hayalleriniz sizi sarıyor ve çalışmanıza engel oluyorsa ki oluyordur, size iki yol önereceğim.

A) Size o anda başarıdan ve gelecekteki mutluluğunuzdan daha cazip gelerek çalışmanızı engelleyen hayalinizi kendinize ödül olarak saklayın. 'Çalışmam gereken bu bölümü bitirince tam 10 dakika hayal kuracağım.' Deyin ve çalışmanıza devam edin. Disiplinli bir öğrenci iseniz bir taşla iki kuş vuracak hem dersinizi çalışacak hem de hiçbir işinizi aksatmadan hayalinizi kuracaksınız.

B) Ancak hayali erteleyip sonraya bırakmak o kadar kolay değildir. Eğer kurduğunuz hayali erteleyemiyorsanız hayal dünyasına dalın onu bitirin ve sonra derse dönün. Ancak hayal dünyasının renkli cazibesinden dönüp derse devam etmek de çok zordur. Baktınız ki daldığınız hayalden bir türlü çıkamıyorsunuz, masadan kalkın biraz dolaşın, zihninizi ve havanızı değiştirin.

2- Dikkati dağıtan ve zihnini başka şeylerle meşgul eden ikinci sebep dersle ve gelecekle ilgili endişelere kapılmaktır. 'Bu derste başarılı olabilecek miyim' 'Ya başaramazsam annemin babamın yüzüne nasıl bakarım' 'Arkadaşım benden çok çalıştı, ben hazırlanamadım' 'Bu iş galiba olmayacak...' 'Çok konu var ama zamanım yok yetişmeyecek, mahvoldum, ben hapı yuttum.' Hayatınızın belli dönemlerinde bu ve buna benzer düşünceler sizinde zihninizi meşgul etmiş ve sizi endişelendirmiştir. Siz bunlardan nasıl kurtuldunuz ya da kendinizi kurtarıp da başarılı oldunuz mu, bunu bilmem. Ancak ben bundan sonra karşılaşınca kullanasınız diye size bir yol sunacağım. Kendinize şu soruları sorun:

'Bu düşünceler benim çalışmamı kolaylaştırıyor mu?'

'Bu düşünceler amacıma hizmet ediyor mu?'

'Bu düşünceler bana yardımcı olacak mı?'

Bu sorulara verdiğiniz cevaplar eminim ki HAYIR olacaktır. Göreceksiniz bu endişelerden

uzaklaşp derse dönmeniz ne kadar kolay olacak.

Dış sebepler:

Dikkati dağıtan ve zihni başka şeylerle meşgul eden iç sebeplerin haricinde ama onlardan bağımsız olmayan bir de dış sebepler vardır ki, verimli bir çalışma için odanızı bunlardan arındırmalısınız. Nedir bunlar? dersiniz onlar şunlardır:

1-POSTERLER: Zihin dağıtma ordusunun en önemli askerlerindedir. Çalışma masanızın tam karşısına tuttuğunuz takımın posterini asmışsınız. Tam kendinizi kaptırmış ders çalışırken birden gözünüz postere kaydı. 'Bu haftaki maç çok önemli. Ya bu maçı kazanamazsak. Peşimizdeki takımın nefesi zaten enseimizde. En önemli golcümüzün sakatlığı vardı. Acaba iyileşti mi? Ya oynayamazsa! Bu maçı almamız imkansızlaşır.' Ne oldu hayal dünyasına daldınız. Üstelikte endişeli bir hayal. Peki ya ders ne oldu. Geri dönüp de ders çalışabilir misiniz?

2-YATARAK ÇALIŞMAK: Ya da uyumak için zemin hazırlamak. Ne kadar iyi niyetle olursa olsun 'ders kitabını eline alıp şöyle uzanarak' çalışmak istemenin tek sonucu vardır. Uykuya dalmak ya da çalışamayacak kadar gevşeyip mayışmak. Yan gelip yatarak ders çalışırsanız, başarıda sizin için yan gelip yatacaktır. Sizin istediğiniz sonuç da bu ise sorun yok. Ama değilse çalışma pozisyonunuzu bir kez daha gözden geçirmenizi öneririm. Not almak, önemli yerlerin altını çizmek gibi ders çalışmanın gereklerini yatarak da yapabiliyorsanız siz bilirsiniz. Ama iyisi mi, siz siz olun yatağı veya kanepeyi sadece asıl fonksiyonları için kullanın.

3- MÜZİK DİNLEYEREK ÇALIŞMAK: Bilimsel araştırmalara göre beyin, aynı anda birçok uyararı alabilir. Ancak dikkatini sadece bir tek noktaya odaklayabilir. Bu sebeple insanın hem müzik dinlemesi hem de ders çalışması mümkün değildir. İnsan ya müzik dinler ya da ders çalışır. Üstelik işin bir başka yönü var. Ders çalışmaya çalışırken müzik dinlemek, zevkle müzik dinlemenizi engeller.

Birçok kişi 'ben ders çalışmaya başlayınca müziği duymuyorum' der. O zaman hiç açmayın ki müziği; geri planda kalan müzik sizde gerginlik ve yorgunluk yaratmasın. Çalışma veriminizi düşürmesin. Bütün bunlardan dolayı; ya müzik dinlemeye ya da ders çalışmaya karar verin, birini yapın. 'Eli işte gözü oynaşta' 'Bir koltuğa iki karpuz sığdırmak' müzik dinleyerek ders çalışmaya çalışanları çok iyi anlatıyor. Sadık bir sevgili olun ve ders zamanı dersten başka hiçbir şeyi 'görmesin gözünüz, duymasın kulağınız.' Siz en iyisi müzik dinlemeyi ödül olarak kullanın.

4- TELEVİZYON: Müzik dinleyerek ders çalışılmadığı gibi hem ders çalışmak hem de televizyona kulak kabartmak mümkün değil. Televizyon ders çalışırken engel yaratan ve zaman kaybına neden olanların başında gelir. Televizyonun olduğu odaya girene kadar ya da düğmesine basana kadar kontrol sizdedir. O odaya girdiğiniz ya da düğmesine bastığınız anda bütün kontroller otomatik olarak televizyona geçer. Artık onun kapsama alanı içindedir. Ekrandaki yakışıklı bir erkeğin, güzel ve çekici kadının ya da olayın akışındaki heyecanın kontrolünden çıkmanız artık mümkün değildir

5- TELEFON: Soru sormak, bir şey danışmak ve sohbet etmek için bir arkadaşınızı aradığınızda ya da onlardan biri sizi aradığında zamanın nasıl geçtiğini anlayamaz, dersten kopar gidersiniz. Telefon konuşmalarınızı dinlenme aralarınıza erteleyin. Hem sizin için ödül olmuş olur.

Şahsen ben günümüzün ekonomik şartlarında faturaları göz önüne getirecek hiç kimsenin bu gaflete düşeceğini sanmıyorum. Ama yine de insanız işimize belli olmaz. Başarılı olmak istiyorsanız çalışma sırasında televizyondan uzak olun. Bunların ikisi azılı birer düşmandır. İkisi bir arada duramaz. Biri mutlaka diğerini yok eder. Müziği ödül olarak kullanabilirsiniz. Ancak televizyonu asla.